

16.9.2021

Johnson Matthey
Gate 22, Orchard Road
Royston
SG8 5HE

KONTAKTMYNDIGHETENS UTLÅTANDE OM PROGRAMMET FÖR MILJÖKONSEKVENSBEDÖMNING AV BATTERIMATERIALFABRIKEN I VASA

Johnson Matthey har 8.6.2021 skickat ett program för miljökonsekvensbedömning (MKB-program) enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (252/2017) till Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten, som är kontaktmyndighet i projektet.

UPPGIFTER OM PROJEKTET OCH FÖRFARANDET VID MILJÖKONSEKVENSBEDÖMNING

Projektets namn

Batterimaterialfabrik i Vasa

Den projektansvarige

Johnson Matthey, kontaktperson David Bent och Richard Mensah.

Ramboll Finland Ab har varit konsult för uppgörande av bedömningsprogrammet, med Antti Lepola som kontaktperson.

Beskrivning av projektet

Syftet med projektet är att grunda en ny katodmaterialfabrik på Långskogens storindustriområde i Vasa. Fabrikens primära slutprodukt är katodmaterial (*cathode active material*, CAM), som marknadsförs under namnet eLNO®, som används i batterier för den nya generationens elbilar. I MKB-förfarandet planeras en produktionskapacitet på 30 000 ton per år, men industritomten gör det möjligt att utvidga produktionen till 120 000 ton per år.

Produktionsprocessen består av två väsentliga steg. I det första skedet produceras pCAM-material (prekursor), som är en blandning av metallhydroxider och natriumsulfat som biprodukt. Produktionen av katodiskt aktivt material (CAM) involverar homogenisering, kalcinering, avvattning, malning och packning före leverans. Båda processfaserna kräver olika kemikalier som råvaror, varav flera klassificeras som farliga kemikalier.

Enligt planerna ska fabriken byggas på en tomt som ligger öster om Vasa flygplats, cirka 8 kilometer från Vasa centrum. Tomtens storlek är cirka 51 hektar. Den första etappen av investeringen behöver cirka 35 hektar mark.

Alternativ i granskningen

I förfarandet vid miljökonsekvensbedömning granskas följande alternativ:

Alternativ ALT0: projektet genomförs inte.

Alternativ ALT1: i projektet byggs en fabrik i Långskogens område i Vasa.

Förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (MKB)

Syftet med MKB-förfarandet är att främja identifiering, bedömning och iakttagande av projektets betydande miljökonsekvenser i planeringen och beslutsfattandet samt att samtidigt öka medborgarnas tillgång till information och möjligheter att delta. I MKB-förfarandet fattas inga beslut om projektet, utan målet är att producera mångsidig information till grund för beslutsfattandet.

MKB-förfarandet är uppdelat i två skeden. I det första skedet gör den projektansvarige upp ett bedömningsprogram, vars syfte är bl.a. att framföra uppgifter om gjorda och planerade utredningar, metoder som tillämpas i bedömningen samt projektets tidtabell. Kontaktmyndigheten ger ett utlåtande om programmet, i vilket beaktas utlåtanden och åsikter som har lämnats in i samband med hörandet om programmet.

På basis av bedömningsprogrammet och kontaktmyndighetens utlåtande om det utarbetar den projektansvarige en miljökonsekvensbeskrivning, i vilken ges information om projektet och projektalternativen samt en enhetlig bedömning av deras miljökonsekvenser. MKB-förfarandet avslutas i och med den motiverade slutsatsen som kontaktmyndigheten ger om bedömningsbeskrivningen. Bedömningsbeskrivningen och den motiverade slutsatsen bifogas till eventuella tillståndsansökningar.

Ett förfarande vid miljökonsekvensbedömning tillämpas i projekt, som sannolikt har betydande miljökonsekvenser. Projekt som behandlas i ett bedömningsförfarande har räknats upp i projektförteckningen i MKB-lagens (252/2017) bilaga 1. Detta projekt förutsätter ett förfarande vid miljökonsekvensbedömning på basis av punkt 6) c) *integrerade kemiska anläggningar för tillverkning i industriell skala av ämnen med användning av kemiska omvandlingsprocesser, där det framställs bland annat oorganiska kemikalier.*

Samordning av miljökonsekvensbedömningen och andra förfaranden

Bedömningsförfarandet har inte samordnats med förfaranden enligt andra lagar. Om det i projektet uppstår ett behov av att avleda avloppsvatten från processen ut i havet och utloppsröret går genom Naturaområdet Södra Stadsfjärden-Söderfjärden-Öjen (FI0800057), görs i samband med miljökonsekvensbedömningen en Naturbedömning enligt 65 § i naturvårdslagen för det aktuella området.

DELTAGANDE OCH SAMMANDRAG AV UTLÅTANDEN OCH ÅSIKTER OM BEDÖMNINGSPROGRAMMET

Information och hörande

Meddelande om programmet för miljökonsekvensbedömning publicerades i dagstidningarna Ilkka-Pohjalainen och Vasabladet. Kungörelsen om bedömningsprogrammet har varit framlagd till påseende 16.6- 16.8.2021 på Vasa stads och Korsholms kommuns webbplatser. Bedömningsprogrammet och kungörelsen har varit framlagda på Vasa stads medborgarinfo och Korsholms ämbetshus samt på webbplatsen www.miljo.fi/vasabatterimaterialfabrikMKB.

Om bedömningsprogrammet ordnades ett elektroniskt evenemang för allmänheten 22.6.2021. Utlåtanden om bedömningsbeskrivningen begärdes av följande: Finavia Abp, Fintraffic Flygtrafiktjänst Ab, Trafik- och kommunikationsverket Traficom, Naturresurscentret, Västkustens miljöenhet/miljöskydd och miljöhälsa, Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland, Forststyrelsen/Kustens Naturtjänster, Natur och miljö r.f./Sydbottens Natur och Miljö r.f., Korsholms kommun, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Österbotten, Österbottens förbund, Österbottens museum, Österbottens räddningsverk, Finlands naturskyddsförbunds Österbottens distrikt r.f., Finlands skogscentral, Vasa stad och stadens miljövårdsmyndighet, NTM-centralen i Egentliga Finland/Fiskeritjänster och Trafikledsverket.

Dessutom begärdes expertkommentarer av NTM-centralen i Södra Österbottens enheter för områdesanvändning och vattentjänster, naturskydd, vattenresurser och miljöskydd samt av ansvarsområdet för trafik och infrastruktur.

Sammandrag av utlåtanden och åsikter

Sammanlagt 11 utlåtanden, 6 expertkommentarer och 3 åsikter har lämnats in till kontaktsmyndigheten. Alla utlåtanden, åsikter och expertkommentarer finns i sin helhet i bilaga 1. Trafik- och kommunikationsverket Traficom och Naturresursinstitutet har meddelat att de inte har något att yttra om bedömningsprogrammet.

Finavia Abp påpekar att konsekvenserna för flygtrafiken och eventuella begränsningar på grund av flygtrafiken måste beaktas i bedömningen. Under drift och byggande bör bestämmelserna som har utfärdats för flygsäkerheten i ändringen av detaljplanen för Långskogen beaktas och om solenergiproduktion planeras i området bör konsekvenserna av detta för flygtrafikens säkerhet granskas. Närheten till flygplatsen bör beaktas i bedömningen av konsekvenserna på grund av luftutsläpp, vibrationer samt olycks- och störningssituationer.

Västkustens miljöenhet konstaterar att om avloppsvattnet från processen leds ut i havet, bör konsekvenserna av natriumsulfat, metaller och kväve för havsvattenkvaliteten och vattenmiljön bedömas. Bottenfaunan i utloppsområdet bör inventeras och eventuella konsekvenser för deras artstruktur bedömas. I rörledningssträckningen finns naturskyddsområden och i områdets sediment kan det också finnas skadliga metaller som härstammar från sura sulfatjordar i avrinningsområdet, varför konsekvenserna av byggarbetet i rörledningens sträckning bör bedömas. I fråga om råvattenuttaget är det nödvändigt att beakta konsekvenserna för vattendraget och ta hänsyn till bland annat perioder med långvarigare torra på grund av klimatförändringen. Även konsekvenserna av dagvattnen för Toby-Laihela å och översvämningarna i ån bör beaktas.

I byggskedet bör risken för att det ska förekomma sura sulfatjordar i jordmassorna undersökas och massorna bör behandlas i enlighet med myndigheternas anvisningar. I bedömningen bör ljusföroreningarnas konsekvenser för människorna, djuren och naturen beaktas. I fråga om känsliga objekt bör djurställen och pälsfarmerna beaktas. I bedömningen av buller bör samverkan av trafiken, flygstationen och batterifabriken beaktas. I modelleringen av luftkvaliteten bör exceptionella situationer och mindre utsläpp som orsakar ovanlig lukt såsom ammoniak beaktas. Riskbedömning av olycksituationer och tillräcklig räddningsberedskap samt avledande av släckningsvattnet bör utredas. I trafikplaneringen bör konsekvenserna för åkergrödan beaktas.

Korsholms kommun påpekar att så rena och utsläppsfria råmaterial som möjligt bör användas i tillverkningsprocessen och i planeringen bör bästa tillgängliga teknik tillämpas. I bedömningen bör man utreda bland annat konsekvenserna av dag- och processvattnen samt råvattenuttaget för vattendraget såsom även metoderna för insamling av släckningsvatten och möjligheterna att behandla dagvatten i planområdet. I beskrivningen måste man fästa uppmärksamhet på eldistributionen, dess behov av markanvändning och hur elkonsumtionen påverkar andra samhällsfunktioner. I avgränsningen av influensområdena bör man ta i beaktande att batterifabriksområdet i sin helhet består av området Långskogen i Vasa och Granholmsbacken i Korsholm. Logistiken måste i sin helhet analyseras på ett mera övergripande sätt än vad som framförs i bakgrundsmaterialet och det är nödvändigt att framföra alternativa scenarion för logistikens del. I bedömningen bör konsekvenserna för flygtrafiken och järnvägen utredas såsom även behovet av lättrafikleder och säkerhetsarrangemang. Åtgärderna för att lindra luftutsläppen och luktolägenheterna bör utredas och Toby tätort bör beaktas i bedömningen av luftutsläpp och buller. I beskrivningen bör uppmärksamhet även fästas på återvinning av biprodukter och cirkulär ekonomi samt konsekvenserna av en storolycka för jord- och skogsbruket, fisk- och fågelbeståndet.

Forststyrelsen konstaterar att avståndet mellan projektområdet och Natura 2000-området Södra Stadsfjärden-Söderfjärden-Öjen är knappt tre kilometer, varför projektet utöver det eventuella avloppsröret sannolikt inte har någon inverkan på skyddsområdets naturvärden.

Österbottens förbund konstaterar att projektet överensstämmer med bland annat Österbottens landskapsplan 2040. Bedömningsprogrammet är välskrivet och av programmet framgår utredningarna som kommer att utföras. Förbundet betonar omfattningen av projektets konsekvenser. Bland annat konsekvenserna för bosättningen och servicen sträcker sig till hela Vasaområdet. De positiva effekterna för näringslivet sträcker sig utöver till Österbotten även till Södra Österbotten och Mellersta Österbotten.

Österbottens museum påminner om att projektområdet sträcker sig till kvartersområdet för industri- och lagerbyggnader i den gällande detaljplanen. I området får man placera en betydande anläggning som tillverkar eller lagrar farliga kemikalier (T/kem). I fråga om stengärdsgårdarna Kyan 1 och 2, som nämns i bedömningsprogrammet, preciserar museet att objekten inte är fasta fornlämningar enligt lagen, utan s.k. andra kulturarvsobjekt, vilkas skydd i detaljplanen för

planeringsområdet grundar sig på värnandet av kulturvärden enligt markanvändnings- och bygglagen.

Österbottens räddningsverk anser att viktiga frågor om säkerhet som bör beaktas i planeringen har identifierats i bedömningsprogrammet. I den fortsatta planeringen bör riskerna för olyckor i produktionen, trafiken och byggnaderna noggrant utredas och även identifieras verksamhetsutövarens skyldighet till egenberedskap enligt räddningslagen. Räddningsverket poängterar också behovet av Vasa hamnväg i hanteringen av olycksriskerna.

Finlands skogscentral påminner om att byggandet bör följa gällande planer och i byggandet bör områdets natur- och landskapsvärden beaktas. På fabriksområdet bör det byggas slutna system med egna reningsanläggningar och skyddsåtgärder i syfte att förebygga skador. För att trygga stadens vattentjänster och naturresurser bör vattnet från produktionen cirkuleras så effektivt som möjligt, kontrollen av luftkvaliteten bör sträcka sig utanför fabriksområdet och vattenkvaliteten säkerställas före vattnet leds ut i Stadsfjärden. Projektets konsekvenser för värdefulla livsmiljöer enligt skogslagen som ligger utanför industriområdet bör beaktas. När verksamheten upphör bör området beskogas i syfte att främja kolbindningen.

Vasa stad konstaterar att MKB-programmet i sin helhet är välgjort och verksamhetens miljömål stöder stadens strategiska mål. Bland annat den föreslagna avsaltningslösningen för den slutna vattencirkulationen anses vara ett ypperligt val. I fråga om utredningen av åkergrödans föröknings- och rastplatser begär staden att uppgifterna i bedömningsprogrammet preciseras. I fråga om trafikmängderna ombeds konsekvenserna för järnvägs- och sjötrafiken bedömas såsom även de olika trafikformernas betydelse för fördelningen av människornas färd sätt. Projektets konsekvenser för Molnträsket som råvattenkälla bör utredas och farliga kemikaliers tillträde till stadens avfalls- och hushållsvattensystem bör förhindras. Även planbestämmelserna som gäller dagvattnen bör beaktas. Staden konstaterar att vattnet från Molnträskets råvattenkälla inte kan användas som process- och kondensvatten, men stadens tillstånd för vattenuttag från Kyro älv räcker eventuellt till för det process- och kondensvatten som behövs. Frågor som gäller buller, lukt och luftkvalitet är väsentliga för att skapa en trivsamt och hälsosamt miljö, varför projektets mål bör vara att underskrida riktvärdena som har ställts upp i lagstiftningen och i normerna. I konsekvensbedömningen är det också nödvändigt att framföra konsekvenserna av energiförbrukningen.

NTM-centralen i Egentliga Finlands fiskeritjänster konstaterar att om processvattnet tas från ytvattnet i ett vattendrag, måste vattenuttagets konsekvenser för det aktuella vattendraget, vattendragets fiskbestånd och yngelproduktionsområden bedömas. Om avloppsvatten leds i ett utloppsrör ut i havet, bör samverkan av det renade processvattnets innehåll av natriumsulfat, kväve och metaller utredas med beaktande av syresituationen i kustens bottenvattenmassor, botten sedimentet såsom även eventuella följder för fiskbeståndet och fiskerihushållningen. I bedömningen bör även samverkan på grund av eventuell annan belastning beaktas. Fiskeritjänsterna förutsätter att det görs en fiskeriekonomisk skadebedömning, i vilken utreds det nuvarande fiskeriekonomiska läget i influensområdet samt förekomsten av fiskarter

såsom till exempel lake. Eventuella konsekvenser för fiskeriet bör också utredas. Influensområdet som granskas bör vara tillräckligt stort.

Trafikledsverket anser att projektets trafikkonsekvenser bör utredas på basis av modellering. Bedömningen bör sträcka sig ända till huvudtrafiklederna och hamnen, men i synnerhet också trafikkonsekvenserna i Vasa centrum bör utredas. I bedömningen måste konsekvenserna för trafikledsanvändningen, trafiksmidigheten och -säkerheten samt trafikledshållningen granskas. I bedömningen måste också övriga verksamheter som har planerats i Långskogens industriområde beaktas. Om avsikten är att kemikalier ska transporteras även på järnvägen, måste konsekvenserna för järnvägstransporterna utredas, vid behov med hjälp av modellering. I MKB-beskrivningen bör noggrannare uppgifter om transporterna av farliga ämnen framföras och behovet av att inrätta en bangård för farliga kemikalier utredas. Utredningar och tillstånd som behövs för att anlägga ett eventuellt industrispår bör också beskrivas.

NTM-centralen i Södra Österbottens ansvarsområde för trafik och infrastruktur konstaterar att utbygganden av industriområdet är sammankopplad med ett stort antal nödvändiga vägprojekt, som förbättrar trafikens tillstånd i området om de genomförs. I MKB-beskrivningen måste man bedöma hur trafikmängderna förändras på grund av projektet och faktorer som inverkar på uppkomsten av förändringar. I bedömningen bör även trafikkonsekvenserna under pågående bygge beaktas och av bedömningen måste det framgå hur värdena för trafikmängderna är uppbyggda. Trafikmängderna som projektet ger upphov till och hur de riktas måste bedömas i förhållande till de nuvarande trafikmängderna på vägarna och vägarnas tolerans att ta emot mera trafik. I bedömningen bör alla olika trafikformer och deras konsekvenser för områdets invånare beaktas och även de åtgärder, med vilka man försöker minimera de skadliga konsekvenserna av trafiken. I beskrivningen bör man ta ställning till granskningsområdets omfattning samt bedöma trafikens klimatkonsekvenser. I fråga om transport av farliga ämnen följs lagen om transport av farliga ämnen (719/1994).

NTM-centralen i Södra Österbottens naturskyddsmyndighet konstaterar att utredningarna i samband med planläggningen har visat att det finns lekande åkergrödor i dammen som ligger i kvarter 16, vilket betyder att projektets konsekvenser för den aktuella föröknings- och rastplatsen och för andra föröknings- och rastplatser för åkergröda som finns utanför kvarteret bör bedömas som expertbedömning. Vid sidan av lekdammarna för åkergröda bör även markområdena som den använder som sommarhabitat beaktas i bedömningen, och grodans möjligheter att röra sig mellan föröknings- och rastplatserna tryggas. Om avloppsvatten avleds ut i havet, är det motiverat att genomföra en Naturbedömning och pröva behovet av en Naturbedömning i enlighet med MKB-programmet. Byggandet av utloppsrör medför konsekvenser längs hela rörsträckan, varför konsekvensområdet bör avgränsas så att det omfattar hela rörsträckan. I stycket som gäller planer, tillstånd och beslut som krävs i projektet bör eventuellt behov av tillstånd enligt naturvårdslagen införas, eftersom det finns en art enligt bilaga IV a i habitatdirektivet i projektområdet. I princip bör dock genomföringen av projektet planeras så att dessa arter inte påverkas negativt.

NTM-centralen i Södra Österbottens miljöskyddsgrupp för industri och avfallshantering anser att alternativen enligt MKB-programmet är otillräckliga, bland annat avledande av vatten som innehåller sulfat borde kunna avskiljas till ett eget alternativ. Även beskrivningen av projektets tillståndsplikt enligt miljöskyddslagen ombeds preciseras. Spridningen av luftutsläpp från produktionsanläggningen och processuppvärmningen bör beskrivas genom modellering med beaktande i synnerhet av utsläppspunkterna för ammoniak och eventuella andra illaluktande föreningar. I bullermodelleringen bör trafikens konsekvenser för bosättningen längs vägarna som leder till området samt eventuellt buller från pannanläggningen beaktas. I bedömningen bör även utvärderas huruvida vattnet från det lokala vattentjänstverket räcker till såsom även möjligheterna att använda annat vatten än vatten från hushållsvattnenätet samt även avloppsvattnets kvalitet, mängd och avloppsnätverkets kapacitet och dess tillräcklighet. Om avsikten är att transportera bort avloppsvattnet från området, bör eventuella mottagande behandlingsanläggningars läge och behandlingskapacitet bedömas. Även mängden dagvatten samt mängden marksubstanser som tas bort vid byggande, möjligheterna att återvinna dem samt konsekvenserna på grund av massadeponeringen bör bedömas.

NTM-centralen i Södra Österbottens miljöskyddsgrupp för vatten och jordbruk påpekar att om vattnet tas av ytvatten som ska behandlas och vattenmängden överskrider 903 000 m³ per år, fordrar uttaget tillstånd enligt vattenlagen. I beskrivningen bör även vattenuttaget beskrivas och bland annat konstruktionerna som behövs för det.

NTM-centralen i Södra Österbottens vattentjänstgrupp påminner om att möjligheterna för Vasa Vatten att leverera tillräckligt med vatten bör säkerställas. Enligt 10 § i lagen om vattentjänster får vattentjänstverket vägra att till verkets vattenledning eller spillvattenavlopp ansluta en fastighet som på grund av vattenförbrukningen eller på grund av kvaliteten på eller kvantiteten av det spillvatten som ska ledas in i spillvattenavloppet försvårar verkets verksamhet eller dess förutsättningar att på ett tillfredsställande sätt sköta vattentjänsterna för andra fastigheter.

NTM-centralen i Södra Österbottens enhet för vattenresurser konstaterar att behovet av vatten är stort och konsekvenserna av vattenanskaffningen för vattendraget där vattenuttaget sker bör bedömas. Olika tekniker för att cirkulera vattnen och möjligheterna att minska vattenförbrukningen bör också utredas. Influensområdet för ett eventuellt utloppsrör för avloppsvatten bör vara tillräckligt stort och avgränsningen av området bör vara motiverad. I vilken form och mängd substanser framträder i avloppsvattnet bör presenteras skilt för varje substans såsom även eventuell värmebelastning. I granskningen måste samverkan av utsläppen och de långsiktiga konsekvenserna för influensområdets tillstånd beaktas. Modelleringen bör göras med en modell som passar för ändamålet och med beaktande av olika väderleks- och flödesförhållanden samt eventuella förändringar i anslutning till klimatförändringen. Undersökningarna av botten och botten djuren i utloppsområdet är bra att göra i samband med att bedömningsbeskrivningen utarbetas.

Vid planeringen av dagvattenbehandlingen bör man ta hänsyn till effekterna av störtregn och översvämningar. Dagvattenutsläppen får inte öka

översvämningssituationerna i Toby-Laihela å och när det gäller dräneringsarrangemangen bör dikningssammanslutningarna som eventuellt finns i området beaktas. Konsekvenserna av eventuella störningssituationer vid fabriken och utsläpp som sprids via luften för dagvattnets kvalitet bör beaktas. Det är nödvändigt att undersöka förekomsten av potentiellt sura sulfatjordar i området och att bedöma deras kapacitet att producera syra samt deras vattendragskonsekvenser. Allteftersom projektet framskrider ska ett förslag till miljökontroll och plan för hantering av släckningsvatten framföras.

Vesiluonnon puolesta ry. har i sin åsikt påpekat att alla reagenser som används bör beskrivas såsom även behandlingen av dem i olika skeden av vattenbehandlingen. Även prekursormaterialens sammansättning och råmaterialens etiska aspekt samt vattenfraktionernas konsistens när det gäller alla kemikalier som används i processen ombeds utredas. Olyckor bör modelleras enligt den värsta risksituationen och i modelleringen bör riskerna för närliggande känsliga objekt såsom naturobjekt och arter, åkergröda och flygkorre samt exempelvis för flygplatsen beaktas.

I åsikten som lämnades in av en privatperson förutsätts att projektlogistiken under byggtiden sköts på trafiklederna som går förbi bostadsområdena såsom Vasa förbindelseväg och att trafik genom bostadsområdena inte bör tillåtas. Logistikerna under fabriken drifftid får inte heller belasta trafiklederna som går genom bostadsområdena.

Vaasan kantakaupungin asukasyhdistys VKA ry uttrycker bekymmer över buller-, damm- och vibrationsolägenheter samt eventuella olycksrisker i anslutning till transport av fabriksprojektets råmaterial och färdiga produkter för invånarna i Vasa centrum. I åsikten förutsätts att projektet Vasa hamnväg påskyndas för att skydda stadens centrum. I bedömningen begärs också ett ställningstagande till inledande av batterimaterialproduktionen när Vasa hamnväg ännu saknas.

KONTAKTMYNDIGHETENS UTLÅTANDE

Programmet för miljökonsekvensbedömning omfattar kraven på innehåll som nämns i 3 § i MKB-förordningen och bedömningsprogrammet har behandlats på det sätt som krävs enligt MKB-lagstiftningen.

Utöver det som framförs i bedömningsprogrammet bör följande aspekter som framförs av kontaktmyndigheten (punkterna KM nedan) beaktas när bedömningsbeskrivningen och tillhörande utredningar görs upp.

Beskrivning av projektet

I projektbeskrivningen presenteras projektets markanvändningsbehov, konstruktioner som byggs i projektet, allmän beskrivning av projektets olika funktioner, planeringssituationen och kopplingen till andra planer.

KM: Projektets läge, syfte och den tekniska beskrivningen av projektet presenteras tillräckligt för programskedet. I bedömningsbeskrivningen bör projektbeskrivningen preciseras på basis av tilläggsuppgifterna som erhålls under bedömningens förlopp.

I bedömningsbeskrivningen bör bland annat projektets vattenbalans, process för behandling av avloppsvatten och mängden avloppsvatten som leds ut i vattendraget och vattnets kvalitet samt avloppsnätets kapacitet och dess tillräcklighet presenteras. Uppgifterna om placeringen av utloppsröret och -punkten bör preciseras. Om avsikten är att transportera bort natriumsulfatlösning från området, bör man presentera var eventuella mottagande behandlingsanläggningar finns och hurdan behandlingskapacitet de har.

I projektbeskrivningen bör uppgifterna om bland annat behandling och lagring av råmaterial och avfall, elöverföring, energiformer som används i verksamheten samt eventuell materialåtervinning preciseras.

I bedömningsprogrammet beskrivs hur projektet är sammankopplat med andra planer. I bedömningsbeskrivningen bör också framföras planer och program för utnyttjandet av naturresurser och miljöskydd som är väsentliga för projektet.

Alternativ i granskningen

I bedömningsprogrammet framförs utöver ett så kallat 0-alternativ, dvs. att projektet inte genomförs, ytterligare ett alternativ.

KM: Enligt bedömningsprogrammet omvandlas natriumsulfat som uppstår i processen med hjälp av avsaltnings teknik till natriumhydroxid och svavelsyra eller så levereras natriumsulfatet till en utomstående anläggning för behandling, varför avloppsvatten inte behöver ledas ut i havet. Om den planerade avsaltningsenheten inte är tillgänglig, avleds avloppsvatten som eventuellt innehåller natriumsulfat i ett utloppsrör ut i havet och konsekvenserna av vattenavledningen bedöms som en del av MKB-förfarandet. Även i fråga om vattnet som behövs i processen framförs alternativt vattenuttag från vattendistributionsnätet eller av ytvatten som behandlas. Ovan nämnda alternativa behandlingsmetoder har inte skiljts åt till egna separata granskningsalternativ.

NTM-centralens miljöskyddsgrupp för industri och avfallshantering anser att de framförda alternativen enligt bedömningsprogrammet är otillräckliga och anser bland annat att avledande av vatten som innehåller sulfat borde kunna avskiljas till ett eget alternativ.

Till MKB-förfarandets viktigaste principer hör granskningen av alternativ, vars syfte är att stöda beslutsfattandet genom att framställa information om alternativa projektlösningar och deras miljökonsekvenser samt konsekvensskillnader. I synnerhet om man använder avsaltnings teknik i behandlingen av avloppsvatten eller avloppsvatten leds tillfälligt eller permanent ut i havet, avviker metodernas miljökonsekvenser och influensområden tydligt från varandra.

I programmet förekommer formuleringar såsom ”om den planerade avsaltningsenheten inte är tillgänglig, leds avloppsvatten som eventuellt innehåller natriumsulfat i ett utloppsrör ut i havet och konsekvenserna av avledandet bedöms som en del av MKB-förfarandet”, på basis av vilket inte entydigt framgår om avsikten i vilket fall som helst är att konsekvenserna av avloppsvatten som leds ut i havet (och på motsvarande sätt alternativen för processvattenförsörjningen) till alla delar ska

bedömas i det pågående MKB-förfarandet eller först i ett senare skede. Om bedömningen till vissa delar förblir bristfällig i detta MKB-förfarande, uppstår i ett senare skede högst sannolikt behov av att uppdatera MKB-förfarandet.

Eftersom eventuellt avledande av avloppsvatten i ett utloppsrör ut i havet och processvattenförsörjningen är centrala delar i planeringen av projektet, skulle det med avsikt på gestaltningen av miljökonsekvenserna vara tydligast att skilja dem åt i egna alternativ, om avsikten är att bedöma deras miljökonsekvenser på MKB-nivå i detta förfarande.

MKB-förfarandet och deltagande

I bedömningsprogrammet beskrivs bedömningsförfarandets mål, parter, uppgifter om deltagande och växelverkan under MKB-förfarandet samt en bedömning av tidtabellen.

KM: MKB-förfarandets centrala syfte är att öka medborgarnas tillgång till information och möjligheter att delta och därför påminner kontaktmyndigheten om att uppmärksamhet bör fästas på informationen som ges och möjligheterna för berörda att framföra respons under bedömningsförfarandets förlopp. Kontaktmyndigheten rekommenderar också att det inrättas en uppföljningsgrupp eller annat motsvarande system, som bidrar till att öka växelverkan mellan bland annat myndigheterna och olika intressegrupper.

Miljöns nuvarande tillstånd och utveckling

I beskrivningen av det nuvarande tillståndet har nutillståndet i projektområdets omgivning beskrivits till den del det anses vara väsentligt i samband med projektets miljökonsekvensbedömning.

KM: Miljöns nuvarande tillstånd har beskrivits tillräckligt för bedömningsprogramskedet. I bedömningsbeskrivningen bör beskrivningen av det nuvarande tillståndet kompletteras på basis av uppgifterna som erhålls i samband med bedömningen.

Miljökonsekvenser som ska bedömas samt bedömningsmetoder

I bedömningsprogrammet beskrivs konsekvenserna enligt MKB-lagen som ska utredas i bedömningen och konsekvenser som särskilt ska utredas i projektet, som enligt programmet är bland annat konsekvenser för buller och luftkvalitet, ytvattnen, risker och exceptionella situationer samt konsekvenser för människorna, samhället, landskapet, markanvändningen, samhällsstrukturen och naturen. I bedömningsprogrammet presenteras också bedömningsmetoderna för fastställande av konsekvensernas betydelse. Betydelsen bedöms på basis av hur känsligt konsekvensobjektet är för förändringar och storleken på förändringen som projektet orsakar.

I programmet framförs ett förslag till avgränsning av influensområdet för vattenavledningsrutten, men i övrigt har undersökningsområdena och eventuella influensområdets omfattning beskrivits verbalt på principiell nivå och de egentliga

influensområdena fastställs i bedömningsbeskrivningen som ett resultat av bedömningsarbetet.

KM: I bedömningen bör i synnerhet poängteras bedömningen av projektets sannolikt betydande konsekvenser. På basis av responsen från hörandet anser kontaktkmyndigheten att utöver det som framförs i bedömningsprogrammet bör i synnerhet projektets konsekvenser för trafiken granskas i MKB-förfarandet.

Metoderna för bedömning av konsekvensernas betydelse har presenterats koncist, men tillräckligt, i bedömningsprogrammet. I bedömningsbeskrivningen bör skilt för varje konsekvensobjekt framföras motiveringar om hur betydelsen av konsekvenserna har fastställts. I jämförelsen av alternativ bör skillnaderna mellan de olika alternativen framföras både verbalt och i tabellform, i synnerhet när det gäller betydande miljökonsekvenser.

I bedömningsbeskrivningen bör influensområdena för konsekvenserna som bedöms beskrivas tydligt skilt för varje konsekvenstyp. När influensområdena fastställs bör utöver konsekvenserna under drift även konsekvensernas omfattning under pågående bygge beaktas.

Konsekvenser för mark- och berggrunden

I bedömningen beaktas nödvändiga jordbearbetningsåtgärder, byggnadsteknik, byggnadsmaterial och deras eventuella konsekvenser för mark- och berggrunden i projektet. På basis av Geologiska forskningscentralens material är sannolikheten för att det ska finnas sura sulfatjordar i området till största del liten, förutom små områden där sannolikheten för sura sulfatjordar har bedömts vara stor.

KM: I bedömningsprogrammet framförs inte hur förekomsten av sura sulfatjordar eller deras konsekvenser kommer att bedömas. Eftersom Geologiska forskningscentralens material visar att det kan förekomma sura sulfatjordar i området, anser kontaktkmyndigheten att det i bedömningen bör utredas hur uppgifterna om förekomsten av potentiellt sura sulfatjordar och jordarnas syraproduktionspotential kommer att preciseras och hur eventuella sura sulfatjordar beaktas i byggande och i grundtorrläggningen av projektområdet.

Konsekvenser för grundvattnet

I projektområdet eller dess omedelbara närhet finns inga klassificerade grundvattenområden. Konsekvenserna för grundvattnen bedöms genom att jämföra uppgifterna som finns om grundvattenområdena med uppgifterna som framförs i projektplanen.

KM: Kontaktkmyndigheten anser att konsekvensbedömningen som framförs i bedömningsprogrammet är tillräcklig.

Konsekvenser för ytvattnen, fiskbestånd och fiske

I princip är dagvatten det enda vattenutsläppet från fabriksområdet. Mängden dagvatten och vattnets kvalitet bedöms som expertbedömning.

Om det i projektet uppstår behov av att avleda avloppsvatten ut i havet, bedöms konsekvenserna för ytvattnen genom att modellera vattenflödet och förändringarna i vattenkvaliteten samt genom att bedöma konsekvenserna som expertbedömning. Konsekvenserna för fiskbeståndet bedöms på basis av vattenkvalitetsbedömning.

KM: I bedömningen av konsekvenserna för vattendraget av att avloppsvatten eventuellt leds ut i havet bör formen och mängden av substanser som finns i avloppsvattnet framföras skilt för varje substans såsom även eventuell värmebelastning. I bedömningen bör utöver utsläpp av enskilda substanser även beskrivas utsläppens samverkan och utsläppens långsiktiga konsekvenser för influensområdets tillstånd och ansamlingen av substanserna i sedimentet samt eventuella konsekvenser för havsvattnets skiktning, syresituation, isförhållanden och bottenfauna. I källuppgifterna är det bra att beakta resultaten från Vasa stads kontroll av vattenkvaliteten, bottenfaunan och fiskbeståndet i havsområdet utanför Vasa.

I bedömningen ska havsbottens särdrag i influensområdet såsom djup- och strömningsförhållanden beaktas. Konsekvenserna bör bedömas för varje vattenförekomst i influensområdet och skilt för varje kvalitetsfaktor. Utöver det ekologiska tillståndet ska också konsekvenserna för vattenförekomsternas kemiska status granskas. Modelleringen bör göras med en modell som passar för ändamålet och med beaktande av olika väderleks- och flödesförhållanden samt eventuella förändringar i anslutning till klimatförändringen. I bedömningen av utloppsrörets byggskede bör man beakta skadliga metaller i byggområdets sediment, som eventuellt härstammar från sura sulfatjordar såsom även konsekvenserna som de medför.

I bedömningen av konsekvenserna för fiskbeståndet och fiskeriet bör den nuvarande fiskeriekonomiska situationen i influensområdet, fiskarterna och yngelproduktionsområdena och konsekvenserna för dem utredas.

Områdena där konsekvenserna för vattendraget och fiskbestånden granskas bör vara tillräckligt stora och motiverade. Influensområdets gränser bör visas tydligt på en karta.

Vasa stad har konstaterat att stadens tillstånd för vattentäkt från Kyro älv eventuellt räcker till för den process- och kylvattenmängd som behövs i projektet. Kontaktmyndigheten påpekar att om processvattnet tas från vattendraget, bör vattenuttagets konsekvenser för det aktuella vattendraget och dess fiskbestånd bedömas. I bedömningen bör också bland annat längre perioder av torka på grund av klimatförändringen och konsekvenserna som det har för vattendragen beaktas.

I bedömningen bör konsekvenserna för vattendraget av eventuell sur avrinning på grund av byggande och grundtorrläggning utredas såsom även åtgärderna som har vidtagits för att lindra konsekvenserna och deras genomslagskraft. I bedömningen av dagvattnens konsekvenser för ytvattnen bör man ta hänsyn till vilka konsekvenser mer störtregn på grund av klimatförändringen har för mängden dagvatten samt också beakta dagvattnens konsekvenser för översvämningarna i Toby-Laihela å. I bedömningen bör också konsekvenserna av eventuella störningssituationer och utsläpp som sprids via luften för dagvattnets kvalitet utredas såsom också möjligheterna att behandla dagvattnet på projektområdet innan det avleds ut i

vattendraget. I bedömningen bör man granska till vilken del dagvattnet är rent vatten och till vilken del det är smutsigt.

Konsekvenser för vegetation, organismer och naturlig mångfald

Projektområdets nuvarande tillstånd har utretts i samband med planläggningen av området, och enligt bedömningsprogrammet är nivån på naturuppgifterna tillräcklig för bedömningen. När det gäller infrastrukturen som eventuellt kommer att byggas utanför tomten granskas behovet av kompletterande utredningar.

KM: I samband med ändringen av detaljplanen för Långskogens storindustriområde våren 2021 har Vasa stad utrett förekomsten av åkergröda i projektområdet. I den södra delen av projektområdet finns på basis av utredningen bland annat en eventuell föröknings- och rastplats för åkergröda, som är skyddad på basis av 49 § i naturvårdslagen. Dessutom finns föröknings- och rastplatser för åkergröda i jord- och skogsbruksområdena som är utmärkta i planen.

Kontaktmyndigheten förutsätter att uppgifterna om det nuvarande tillståndet i projektområdet och dess miljö uppdateras med avsikt på föröknings- och rastplatserna i enlighet med den år 2021 uppdaterade detaljplanen för Långskogen (ak 1110) och Vasa stads utlåtande. I MKB-förfarandet bör projektets konsekvenser både för föröknings- och rastplatsen för åkergröda som finns i kvarter 16 och föröknings- och rastplatserna för åkergröda som ligger utanför kvarteret bedömas. Vid sidan av lekdammarna för åkergröda bör även markområdena som den använder som sommarhabitat beaktas i bedömningen, och grodans möjligheter att röra sig mellan föröknings- och rastplatserna tryggas.

I MKB-förfarandet bör man också bedöma projektets konsekvenser för de värdefulla livsmiljöerna enligt skogslagen som ligger i närheten av industriområdet såsom även konsekvenserna för arterna i området på grund av förändringen i områdets ljusförhållanden.

Konsekvenser för skyddsområden

I projektets omedelbara närhet finns inga skyddsområden. Om avloppsvatten avleds ut i havet och utloppsröret placeras så att det går genom Naturaområdet Södra Stadsfjärden-Söderfjärden-Öjen (FI0800057 SAC/SPA), görs en Naturabedömning för området enligt 65–66 § i naturvårdslagen som bifogas till MKB-beskrivningen. Konsekvenserna av avloppsvattnet som leds ut i havet kan också sträcka sig till Naturaområdet Kvarkens skärgård (FI0800130, SCA/SPA), för vilket behovet av Naturabedömning prövas.

KM: Det är motiverat att genomföra en Naturabedömning och pröva behovet av en Naturabedömning i enlighet med förslaget i MKB-programmet. Vid bedömning av konsekvenserna för skyddsområden som ligger runtomkring utloppsröret, bör i synnerhet konsekvenserna av rörbygge och konsekvensernas omfattning beaktas.

Konsekvenser för samhällsstruktur och markanvändning

I MKB-beskrivningen bedöms hur väl det planerade projektet passar in i den befintliga samhällsstrukturen, markanvändningen, verksamheterna och nätverken

såsom exempelvis trafikförbindelserna, flygfältet och energiinfrastrukturen. I bedömningen beaktas bland annat projektets konsekvenser för bosättningen i närområdet, skydds- och rekreationsområdena och den nuvarande planläggningssituationen i området bedöms.

KM: I utlåtandena och åsikterna lyfts projektets konsekvenser för samhällsstrukturen fram och i synnerhet utmaningarna vad gäller trafiken i området. I bedömningen bör i synnerhet projektets konsekvenser för det nuvarande vägnätet och vägnätets förmåga att ta emot större trafikmängder granskas. I beskrivningen bör också bedömas projektets konsekvenser för järnvägs- och båtförbindelserna samt behovet av att inrätta en terminal för farliga kemikalier. Även elöverföringens konsekvenser för markanvändningen bör granskas.

I beskrivningen bör projektets konsekvenser för planerna i influensområdet och områdesreserveringarna i dem bedömas. Utöver det som framförs i bedömningsprogrammet bör även konsekvenserna av ett eventuellt vattenuttag bedömas såsom även konsekvenserna för markanvändningen på grund av avloppsvattnets utloppsrör.

Konsekvenser för landskapet och kulturmiljön

Konsekvenser för landskapet uppstår i synnerhet av fabriksbyggnadens höga delar och konstruktioner. I bedömningen görs en utsiktsanalys och vid behov ett fotomontage för att åskådliggöra förändringen som projektet medför. Fornlämningarna i projektområdet har utretts i samband med planläggningen.

KM: För att åskådliggöra landskapskonsekvenserna förutsätter kontaktmyndigheten att fotomontage över betydande utsiktsriktningar framförs i bedömningsbeskrivningen. När fotograferingsplatserna väljs bör man beakta bland annat den närliggande värdefulla kulturmiljön och bosättningsområden som ligger nära.

Beteckningarna för stengårdsgårdarna Kyan 1 & 2 som nämns i bedömningsprogrammet bör ändras till s.k. andra kulturmiljöobjekt i enlighet med utlåtandet av Österbottens museum. I bedömningen bör konsekvenserna av ett eventuellt vattenuttag och utloppsröret för avloppsvatten för det arkeologiska kulturarvet i mark- och vattenområdena beaktas.

Konsekvenser för utnyttjande av naturresurserna

Inhemska och från utlandet importerade naturresurser som utnyttjas i projektet beskrivs i egenskap av materialmängder och materialströmmar. Projektet har för avsikt att utnyttja stenmaterial som finns i projektområdet.

KM: Enligt bedömningsprogrammet är vattenförbrukningen i projektet 773 000 - 903 000 m³ per år, vilket kan anses vara betydande. I bedömningen bör eventuell cirkulation av vattnen som framförs i bedömningsprogrammet granskas och om processvattnet tas från hushållsvattennätet, bör det bedömas huruvida hushållsvattnet räcker till.

I fråga om råmaterial som används i produktionen bör det granskas i hur stor utsträckning jungfruliga naturresurser används och till vilken del returmaterial kan användas. I bedömningsbeskrivningen bör även bedömas mängden jordmassa som tas bort under byggandet, möjligheterna att återvinna massorna och konsekvenserna av massadeponeringen.

Konsekvenser för trafiken och luftfartssäkerheten

I bedömningen granskas pendeltrafiken i anslutning till projektet och förändringarna av trafikmängderna som transporten av råmaterial och produkter ger upphov till. På basis av förändringarna bedöms projektets konsekvenser för trafikens smidighet och säkerhet samt eventuella metoder för att lindra konsekvenserna begrundas.

KM: Kontaktmyndigheten förutsätter i enlighet med Trafikledsverkets utlåtande att projektets trafikkonsekvenser utreds på basis av modellering. Bedömningen bör sträcka sig ända till huvudtrafiklederna och hamnen, men i synnerhet också trafikkonsekvenserna för Vasa centrum bör bedömas. Om avsikten är att råmaterial eller produkter ska transporteras på järnvägen eller till sjöss, bör konsekvenserna för järnvägs- och sjötrafiken bedömas.

I bedömningen granskas hur olika trafikformer riktas och konsekvenserna av trafikökningen för trafikledsanvändningen, trafikens smidighet och säkerhet samt eventuella behov av nya trafikförbindelser. Av beskrivningen bör det framgå vad de uppskattade trafikmängderna består av, vilka konsekvenser trafiken har för invånarna i området och hur man försöker minimera de skadliga konsekvenserna. I bedömningen bör även granskas de olika trafikformernas betydelse för fördelningen av människornas färd sätt såsom Vasa stad har konstaterat i sitt utlåtande.

Utöver konsekvenserna under pågående drift bör konsekvenserna under byggtiden granskas i bedömningen och i synnerhet då ur trafiksäkerhetssynpunkt och med avsikt på olägenheterna som invånarna i området utsätts för.

I bedömningen måste konsekvenserna under bygg- och drifttiden för flygtrafiken såsom även eventuella begränsningar på grund av flygtrafiken beaktas.

Konsekvenser av buller och vibrationer

Bullernivåerna på grund av buller från processen och trafiken bedöms med hjälp av en bullermodellering. Miljöbullret bedöms i förhållande till bullerriktvärdena och boendetrivseln. Man uppskattar att vibrationer uppstår främst i byggskedet. Vibrationer och konsekvenserna av dem bedöms som expertbedömning.

KM: Utöver det egentliga processbullret bör bullermodelleringen ta hänsyn till bullret från en eventuell pannanläggning. I fråga om trafikbuller bör konsekvenserna för bosättningen på grund av vägarna som leder till området beaktas. I bedömningen bör samverkan av buller och vibrationer från flygfältet beaktas.

Konsekvenser för luftkvaliteten och klimatet

I bedömningen av luftutsläppen beaktas bland annat damm och metallhalter i dammet, svaveldioxid, kväveoxid, kolos och ammoniak som uppstår i projektet.

Konsekvenserna av luftkvaliteten bedöms med hjälp av nuvarande luftutsläpp i Vasa, förändringen som utsläppsökningen medför och modelleringen av luftkvaliteten samt uppföljningen av den lokala luftkvaliteten. Bedömningen av klimatkonsekvenserna utförs i enlighet med finländsk praxis som gäller MKB-förfarande i projekt.

KM: Kontaktmyndigheten påpekar att metoderna för bedömning av klimatkonsekvenserna förblir otydliga i bedömningsprogrammet. Konsekvenserna för luftkvaliteten och projektets klimatkonsekvenser bör bedömas skilt. I bedömningen av klimatkonsekvenserna bör såväl bygg- som driftskedets konsekvenser granskas. I bedömningen av byggskedet bör växthusgasutsläppen från bland annat arbetsplatsverksamheten, arbetsmaskinerna och den tunga trafiken beaktas. Dessutom ska klimatkonsekvenserna som materialen för huvudbyggnaden orsakar också beaktas.

I bedömningen av konsekvenserna under drifttiden ska växthusgasutsläppen från utsläppskällor i anslutning till verksamheten såsom tillverkning av produkter och förnödenheter, energiförbrukning, avloppsvattenbehandling och trafik beaktas. I bedömningsbeskrivningen bör också beskrivas klimatförändringens eventuella konsekvenser för projektet och hur man förbereder sig för dessa konsekvenser såsom extrema väderleksförhållanden och andra klimatrisker under tiden som projektet byggs och under drifttiden. Även konsekvenserna av infrastrukturen som byggs i projektet och förlusten av kolsänkor i samband med det bör bedömas.

I sammandraget över resultaten från bedömningen av klimatkonsekvenserna bör klimatkonsekvenserna av olika skeden och verksamheter specificeras skilt. Projektets klimatkonsekvenser rekommenderas också ställas i relation till eventuella regionala klimatmål och mål för utsläppsminskning. I bedömningsarbetet kan man utnyttja miljöministeriets publikation 2021:18 Ilmastovaikutusten arviointi YVAssa ja SOVAssa – vaikutusten tunnistaminen ja johdonmukainen käsittely (bedömning av klimatkonsekvenser i MKB och SMB - identifiering av konsekvenser och konsekvent behandling av dem). Publikationen finns på adress <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163178>.

I bedömningen av luftkvaliteten bör spridningen av luftutsläpp från produktionsanläggningen och energiförbrukningen beskrivas genom modellering med beaktande av i synnerhet utsläppspunkterna för ammoniak och eventuella andra illaluktande föreningar. I bedömningen bör också samverkan på grund av närheten till flygfältet beaktas.

Konsekvenser för människornas hälsa, levnadsförhållanden och trivsel

Konsekvenserna för människornas levnadsförhållanden och trivsel bedöms genom att jämföra och samordna uppgifter som har samlats in och korsgranska uppgifter från olika källor. I bedömningen beaktas bland annat åsikterna och annan respons som har lämnats in om MKB-programmet. Konsekvenserna för hälsan bedöms genom att jämföra projektets miljökonsekvenser med stadgade riktvärden och nyckeltal.

KM: Vasa stad har påpekat att frågor som gäller buller, lukt och luftkvalitet är väsentliga element i en trivsamt och hälsosamt miljö, varför målet bör vara att

underskrida riktvärdena som har ställts upp i lagstiftningen och i normerna. Kontaktmyndigheten sammanfaller med åsikten. Utöver ovan nämnda konsekvenser bör dessutom konsekvenserna för människorna på grund av förändringar i ljusförhållandena beaktas i bedömningen.

Risker och exceptionella situationer

I MKB-förfarandet identifieras miljöriskerna i anslutning till projektet och byggskedet och deras följdverkningar bedöms vid behov med modelleringar. Dessutom framförs metoder i syfte att lindra riskerna eller följderna till en godtagbar nivå.

KM: Kontaktmyndigheten anser att bedömningen som framförs i MKB-programmet är i rätt riktning. I bedömningen och i planeringen av projektet bör aspekten som Österbottens räddningsverk framför i sitt utlåtande om bland annat förpliktelse i räddningslagen om verksamhetsutövarens egenberedskap beaktas.

I riskbedömningen bör bland annat beaktas de åtgärder, med vilka förebyggs inträdet av farliga kemikalier i stadens avlopps- och hushållsvattensystem. I bedömningen bör också identifieras de objekt som är känsliga för miljörisker såsom närliggande bostadsområden och känsliga naturobjekt samt bland annat Molnträsket på den norra sidan av projektområdet, där det förbehandlade råvattnet som behövs för framställning av hushållsvatten för Vasa stadsområde lagras.

Projektets sammantagna konsekvenser

Enligt bedömningsprogrammet bör bedömningen av samverkan ta hänsyn till den gångna, nuvarande och framtida mänskliga verksamheten. I projektet bedöms att samverkan uppstår bland annat av buller från den närliggande flygplatsen.

KM: I bedömningen bör utöver buller även beaktas bland annat samverkan av luftutsläpp, vibrationer samt olycks- och störningssituationer. Vid bedömning av konsekvenserna för ytvatten och fiskbeståndet, bör eventuellt andra belastningskällor i utloppsrörets influensområde beaktas såsom även samverkan av dessa.

Vid granskning av eventuell framtida samverkan bör man ta hänsyn till att projektområdet ligger i ett vidsträckt industriområde, som i sin helhet består av områdena Långskogen i Vasa och Granholmsbacken i Korsholm, i vilka anläggningar som tillverkar eller lagrar farliga kemikalier kan förläggas i enlighet med de befintliga planerna.

Osäkerhetsfaktorer och lindrande av skadliga konsekvenser

Uppgifterna och metoderna som används i bedömningen är förknippade med osäkerhetsfaktorer. I bedömningsbeskrivningen beskrivs osäkerhetsfaktorerna och ytterligare bedöms osäkerhetens inverkan på bedömningens resultat och via detta på genomförbarheten.

Projektets primära mål är att förhindra betydande identifierade skadliga konsekvenser. Om det är omöjligt att förhindra en konsekvens, planeras förmildrande åtgärder.

KM: Osäkerhetsfaktorerna som har identifierats i bedömningen och deras konsekvenser för bedömningens resultat bör framföras i bedömningsbeskrivningen så tydligt som möjligt så att de kan beaktas i den fortsatta planeringen av projektet. Osäkerhetsfaktorerna i anslutning till bedömningen bör presenteras skilt för varje konsekvensobjekt.

De föreslagna metoderna för att minska skadliga konsekvenser bör vara genomförbara och tillräckligt konkreta.

Nödvändiga planer, tillstånd och beslut

I bedömningsprogrammet framförs planer, tillstånd och beslut som projektet förutsätter. Väsentliga med avsikt på projektet är bland annat planläggning, bygglov, miljö- och vattentillstånd samt tillstånd och anmälningar enligt lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor.

KM: Nödvändiga tillstånd har framförts tydligt i bedömningsprogrammet. Uppgifterna bör dock kompletteras i bedömningsbeskrivningsskedet. I beskrivningen bör bland annat beaktas eventuellt behov av tillstånd enligt vattenlagen om processvattnet tas av ytvatten samt eventuella tillstånd enligt naturvårdslagen, eftersom det finns en art enligt bilaga IV a i habitatdirektivet i projektområdet. Dessutom bör projektets miljötillståndsplikt granskas på basis av punkt 4) kemisk industri i tabell 1 i bilagan till miljöskyddslagen.

Uppföljning av konsekvenser

KM: I bedömningsprogrammet framförs inte hur uppföljningen av projektets skadliga miljökonsekvenser kommer att granskas i bedömningen.

Kontaktmyndigheten konstaterar att ett förslag till uppföljning av eventuella betydande skadliga miljökonsekvenser bör framföras i bedömningsbeskrivningen. Nödvändig uppföljningen bör fastställas på basis av projektets konsekvenser och deras betydelse. Förslagen om nödvändig uppföljning bör avgränsas tydligt så att de kan genomföras.

Kompetensen hos de som har gjort programmet

Enligt förordningen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning bör de som utarbetar MKB-programmet och deras kompetens framföras i bedömningsprogrammet.

KM: I bedömningsprogrammet presenteras personerna som har deltagit i att göra upp programmet samt deras utbildning och arbetserfarenhet. I bedömningsbeskrivningen rekommenderas att kompetensen även framförs skilt för bedömningens olika delområden.

UTLÅTANDET FRAMLAGT TILL PÅSEENDE OCH KUNGÖRELSE

Kontaktmyndighetens utlåtande om bedömningsprogrammet är framlagt till påseende på webbplatsen www.miljo.fi/vasabatterimaterialfabrikMKB.

NTM-centralen skickar kontaktmyndighetens utlåtande och kopior av utlåtanden och åsikter till den projektansvarige. Ursprungshandlingarna sparas och arkiveras elektroniskt i NTM-centralen i Södra Österbottens ärendehanteringstjänst. Kontaktmyndighetens utlåtande skickas för kännedom till de instanser, av vilka utlåtande om bedömningsprogrammet har begärts.

Miljöskyddschef Päivi Kentala

Överinspektör Elina Venetjoki

Detta dokument har godkänts elektroniskt.

AVGIFT, GRUNDERNA FÖR FASTSTÄLLANDE AV AVGIFTEN OCH ANVISNING FÖR OMRÖVNINGSBEGÄRAN

Avgift 8 000 € (moms 0 %)

Avgiften fastställs enligt bilagan i statsrådets förordning om närings-, trafik- och miljöcentralernas, arbets- och näringsbyråernas samt utvecklings- och förvaltningscentrets avgiftsbelagda prestationer åren 2021. Enligt avgiftstabellen är priset för ett utlåtande som avses i MKB-lagen eller 30 a § i markanvändnings- och bygglagen i ett vanligt projekt (11–17 dagsverken) 8 000 euro.

En betalningsskyldig som anser att ett fel har begåtts när avgiften som uppbärs för utlåtandet har fastställts kan begära omprövning av NTM-centralen i Södra Österbotten inom sex månader från att avgiften har påförts. Adress: NTM-centralen i Södra Österbotten, ansvarsområdet för miljö och naturresurser, PB 262, 65101 Vasa, e-post: registratur.sodraosterbotten@ntm-centralen.fi

BILAGOR

Bilaga 1 Utlåtanden, åsikter och expertkommentarer

SÄNDLISTA

Johnson Matthey

Ramboll Finland Ab

Vasa stad

Korsholms kommun

För kännedom

Parter, som utlåtande har begärts av

Tämä asiakirja EPOELY/1929/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument EPOELY/1929/2021 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Kentala Päivi 16.09.2021 09:02

Esittelijä Venetjoki Elina 16.09.2021 08:59